

Beretning fra Trønninge Skole Af Ruth Thomsen

Trønninge ligger godt 10 km vest for Holbæk og er en lille landsby, der den gang bestod af en halv snes gårde og nogle husmandssteder. Der var en brugs, en smed, en tømrer og en kort tid et lille brødudsalg; men ellers kom brødmanden, slagteren og fiskehandleren til døren en gang om ugen. Skulle man virkelig handle ind, tog man med rutebilen til Holbæk, den gik til Holbæk ved 13 tiden og kørte hjemad igen ved 16 tiden.

Skolen bestod af en forskole, der lå lige over for brugsen. Den var noget yngre end hovedskolen, der var fra 1846. Begge eksisterer 1 dag som privatboliger.

Det er jo især hovedskolen, der har interesse. Da vi havde fået vished for, at Gunner skulle være førstelærer og skoleleder i Trønninge, satte vi Eva i pleje og cyklede derop. Det var jo "kun" 60 km hver vej og en mild gråvejrs efterårsdag i 1941, altså under krigen med alt, hvad det indebar af mørke skyer.

Jeg syntes nok, at det første indtryk var ret nedslående i det kedelige gråvejr. Det gør jo ikke et landskab smilende. Gunner var mere vant til de landlige forhold fra sit hjem i Skørringe på Lolland; men for mig føltes det som at blive skruet 100 år tilbage. Følelsen blev ikke svækket ved at komme ind i hovedskolen, der kun var yderst nødtørftigt møbleret af en ung vikar.

Bygningen ligger mellem nogle store smukke træer. Den er gulkalket, og både stuehuset og udhuset er stråetækt. De to bygninger ligger på hver sin side af gårdspladsen, som havde en stor gammel træpumpe midt på. Skolens eneste vandforsyning.

Boligen bestod af 4 rum, 2 stuer, der vendte mod syd og en mod nord samt en soveværelse, der vendte mod vest.

Køkken, spisekammer og kælder lå i en tilbygning, der var bygget sammen med skolens gang.

Fra hovedgangen, der vendte mod syd, gik man enten ind i skolestuen eller ind i privatlejligheden. Alle lofterne var bjælkelofter. Som viste sig at have en vis evne til at drysse, når man gik ovenpå, hvor der var 2 kamre, et i hver ende af loftet.

Der var gamle solide kakkellovne i alle rum også i skolestuen og igen indfyringskomfur; men det havde vi jo haft begge steder i Skuderløse. Jeg havde i mit stille sind set hen til endelig at få enten flaskegas eller el. Det viste sig, at det gammeldags komfur var det bedste om vinteren. Det fungerede som kakkellovn. De 2 vægge var nemlig 2 ikke særlig tætte ydermure.

Komfuret viste sig ikke at være nyt, da lærer Pedersens kom for 40 siden. Hans kone, Vilhelmine har nok været lidt af en heksemester, for hun kunne godt få det til at fungere. Det kunne jeg ikke. Den tilkaldte murer, som skulle være ekspert, kasserede det omgående, og så fik vi det virkelig udskiftet. Når jeg skriver, virkelig, så skyldes det, at vi hele tiden fik at vide,

at hovedskolerne snarest muligt skulle nedlægges, og alle de store klasser skulle sammenlægges i en centralskole, der skulle bygges så' snart krigen var overstået, og forholdene- var blevet stabile igen.

Vi kom til at bo i Trønninge i 17 år. Derefter 2 år i Kundby tilknyttet centralskolen og så endelig 19 år ved Fløng skolevæsen.

For mig føltes det absolut ikke som et plus at komme til Trønninge; men Gunner vidste, at det ikke kunne nytte noget, at han søgte embede ved en byskole, det var hans eksamen ikke stor nok til. Han kunne til hver en tid have blevet kirkesanger, og som nævnt før kunne jeg have suppleret som organist. Nu blev han i Trønninge distriktsanger. D. v. s. han forestod kirkesangen ved de bryllupper og begravelser, der fandt sted fra Trønninge. Lige-som han "sang lig ud" enten fra hjemmet eller hospitalet i Holbæk, når nogen fra Trønninge var døde derinde.

Det var ikke noget imødekommende vejr, der modtog os i Trønninge, husker jeg tydeligt - rigtig koldt og blæsende men Stoffers modtog os meget, meget venligt med kaffe; men så var det ellers om at komme i gang med at pakke ud. Jeg husker, at Eva tog nogle vældige kolbøttiture hen over spisestuegulvet, da hun endelig kunne finde vej gennem flytterodet, Men det var jo ikke privaten, der var det elementære. Pedersens havde jo boet der i 40 år og trivedes godt. så det var altså bare om at hanke op, der hvor de slap, Da lærer Pedersen gik af på gr.af alder købte de et hus i Regstrup.

Da Gunner kom ind i stuen efter at have hilst på børnene, sagde han noget betænkelig: Jeg gad vide, om jeg kan magte dem, de er noget højere end mig. Det viste sig hurtigt, at det kunne han nemt.

N P Pedersen havde, hørte vi efterhånden, haft store vanskeligheder med at styre børnene. De stak f.eks. af fra skolen og løb ned til brugsen - samlingsstedet - , hvor Pedersen så måtte ned og hente dem "stakkels mand". Han sendte undertiden de ind til sin kone.

Fru Vilhelmine var en god hjælp også der. Hun var datter af den kloge kone i Skuderløse!! og havde taget noget af hendes viden med sig til Trønninge. Det var ikke nemt at komme efter hende som ung kone.

Det viste sig, at Gunnars 1igefremme, naturlige og myndige måde at komme børnene i møde på hurtigt gav pote. Han havde aldrig disciplinære problemer, men fik snart ry som en meget dygtig og effektiv lærer, som skolekommissionen glædede sig til at overvære eksamenen hos (citat Frede Rasmussen).

Eksamenen, som den gang altid var i slutningen af marts, var også lidt af en eksamen for os lærerkoner, for skolekommissionen fik jo middag kl 12 rundt omkring i de 4 hovedskoler, og selv om vi ikke direkte konkurrerede, vi ile vi da nødig stå tilbage for hinanden. Vi talte da også lidt sammen om, hvad vi havde tænkt os at servere. så kommis, ikke fik den samme menu 4 gange. Selvfølgelig anstrengte vi os for at gøre det festligt. Det var jo skolens fest-dag, skønt børnene vist nok ikke helt så på det på samme måde; men der var jo heldigvis ikke så langt hen til "slikmutter", der i Trønninge bestod af brugsen. Der var jo altid midt på formiddagen en ryge-og øl pause - og da også en kaffepause alt sammen serveret fra vort køkken, så Fie og jeg havde en travl dag. Middagen med 2 retter - en kødret og dessert - ikke mere! skulle som sagt være klar kl 12. Jeg husker engang, jeg kom ind med et fad med kød og grøntsager, at frk. Clausen, forskolelærerinden, der jo

altid deltog i spisningen udbrød: fru Thomsen stå lige stille et øjeblik. Se engang hvor smukt det er. Det er næsten synd at "ødelægge" det. De øvrige gæster gryntede lidt, de var jo vant til at leve godt rundt omkring i hovedskolerne. Men for frk. Clausen var det en daglig pine at skulle tænke på varm mad, selv om hun havde en stor skolepige til at ordne den daglige trædemølle. Hun var meget litterært interesseret og en dygtig taler. Hun arrangerede også en oplæsningsklub for byens damer, der havde tid til at gå i byen og lade sig underholde. Hun var en god oplæser og også en samvittighedsfuld lærerinde, som det hed den gang. En overgang fik hun middagsmaden fra vort køkken. Det var jo en fornyelse af kostplanen. Jeg mener, jeg fik 3 kr. pr middag; men det varede nu ikke så længe, for hun påstod, hun blev for tyk af det!

Hovedskolens eksamen med middagen var overstået ved 1 tiden, så måtte skole. medl. desværre undvære deres sædvanlige middagssovn, for så skulle de ned i forskole for at deltage i overhøringen af de små klasser hos frk. Clausen. Af det foregående vil man forstå, at det ikke var nogen pine. Der var 6 forskoler i Kundby kommune den gang, og ingen af lærerinderne havde noget dårligt ry som undervisere. Heldigvis havde de da nogle små særheder, som viste, at de da var almindelige mennesker - ud over at de alle 6 var enlige frøkener.

For at det nu ikke bare skulle være terperi eksamensdagen, fik vi etableret et skolebal i skolestuen aftenen. Vi opdagede nemlig, at der var så meget go' i Trønningerne, at de havde fået lavet en slags bal ovre i Stoffers garage. Året efter foregik det i skolestuen og med en god harmonikamusiker. Vi har et billede af Bjarne, der sidder med en sodavand i hånden og kigger på musikeren, mens vandet driver ned af vinduerne, Neden under står der: Jeg er helt mør mand! Bjarne har på det tidspunkt været ca 5 år, og han havde aldeles ikke været på gulvet. Trønninge skole blev nedlagt i 1958, derfor var eksamenen i foråret -58 den sidste i skolens hundredårige historie. Det synes jeg skulle fejres, Uden at Gunner vidste det, ringede jeg til Holbæk Amtstidende og fortalte dem, at vi havde skolens sidste eksamensbal om aftenen, om det var noget? Om aftenen, lige inden balletkulle begynde, stod der to unge mennesker uden for døren, og spurgte om der ikke skulle være eksamensafslutning her i aften? Jo, Gunner så aldeles desorienteret ud. Om de måtte kigge på. De kom fra avisen. Nå, ja, selvfølgelig. Det kom han ikke til at fortryde. Han sagde heller ikke rigtig noget, da jeg afslørede, at jeg stod bag ved det.